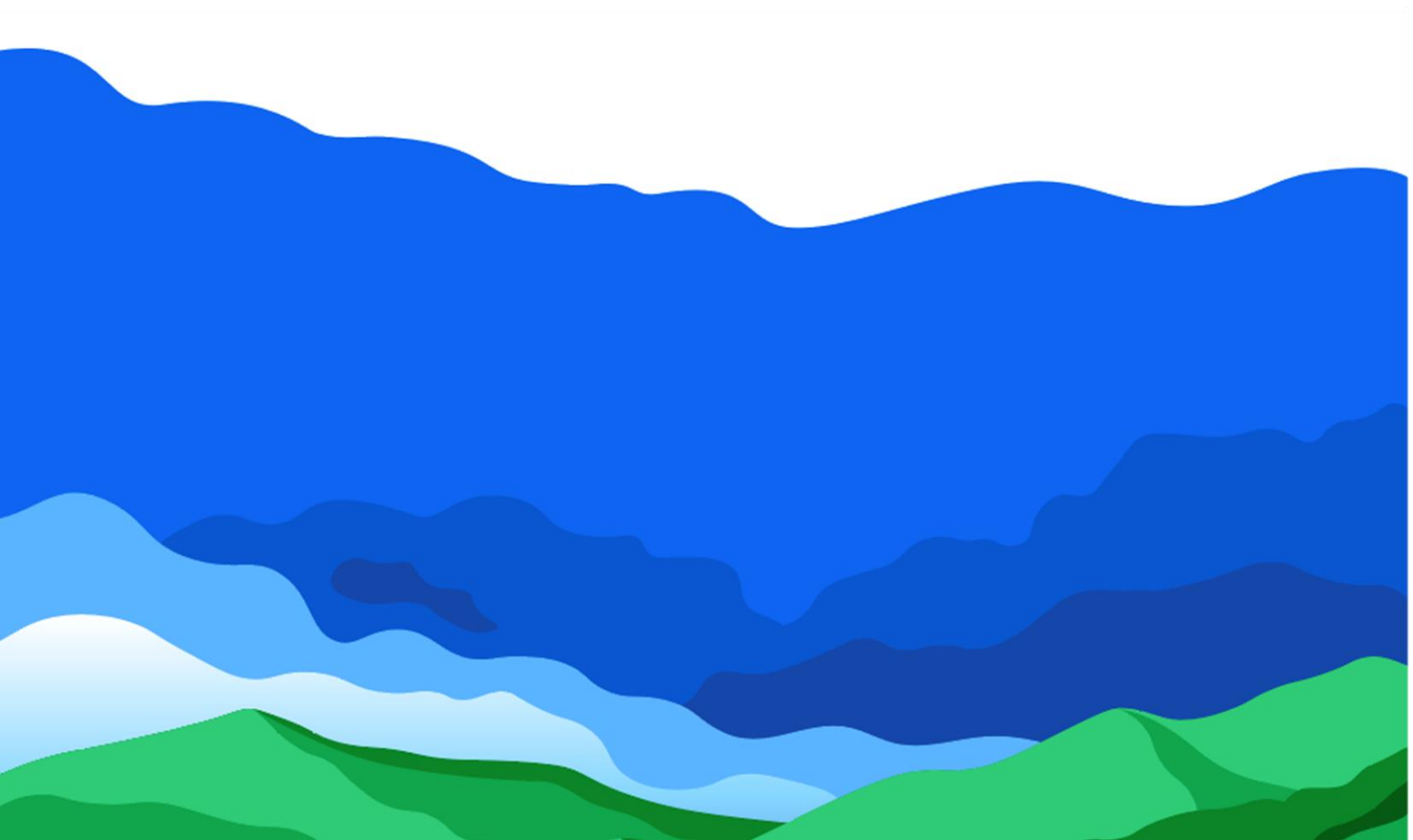

Fylkestingsprogram 2023-2027

Akershus Høyre

Vedtatt av Akershus Høyre 28.03.2023, endelig versjon

Akershus Høyres program 2023–2027

Akershus skal være Norges beste fylke å bo i. Høyres mål er å legge til rette for at innbyggerne skal leve livet sitt så godt som mulig, slik de selv vil. Hverdagen skal bli enklere, og tjenestene skal bli bedre.

Høyre vil føre en politikk som gjør Akershus til et attraktivt og fremtidsrettet fylke. Akershus skal være et fylke der folk ikke bare vil bo, men hvor de også vil jobbe og starte arbeidsplasser.

Fylkeskommunen skal være en god støttespiller for lokaldemokratiet, og Høyre vil gi kommunene frihet til å bestemme så mye som mulig selv. Regionale planer skal skape muligheter, ikke hindringer.

Skolene i Akershus skal ha kunnskap og mestring i fokus. Norge trenger mer og ny kompetanse i tiden fremover. Derfor må måten vi driver skoler på, skape god undervisning og gode læringsmiljøer. Høyre vil arbeide målrettet for at flere elever mestrer og fullfører videregående opplæring. Slik gir vi våre unge innbyggere de beste forutsetninger for å lykkes videre i livet.

Måtene vi reiser på, er stadig i endring. Dagens samferdselsløsninger må svare på fremtidens utfordringer, samtidig som transportsektoren er en stor kilde til klimagassutslipp. Fylkeskommunen skal legge til rette for transport med lavere utslipp og kortere reisevei. Høyres mål er at innbyggerne kan reise sømløst enten det er med sykkel, bil, buss, bane eller båt. Folk skal komme seg raskere frem og tryggere hjem.

Sammen med kommunene, frivilligheten og andre aktører kan fylkeskommunen være en viktig bidragsyter til utviklingen av verdifulle kulturuttrykk som bygger lokal identitet og hverdagsintegrering. Ikke minst gjelder dette innenfor talentutvikling for barn og unge. For Høyre er det viktig at Akershus fylkeskommune har en aktiv kulturpolitikk i samarbeid med kommunene.

Nye Akershus har alle forutsetninger for å bli Norges utstillingsvindu for grønn og bærekraftig utvikling. Oslofjorden er i krise og må reddes nå. Derfor har vi et eget kapittel om Oslofjorden i programmet.

Ved å satse på innovasjon og teknologi, og ved å være kreative i måten vi forvalter ansvarsoppgavene våre på, skal vi sørge for at Akershus blir Norges beste fylke å bo i.

Godt valg!

Anette Solli, førstekandidat for Høyre i Akershus

Innhold

Utdanning.....	3
Kunnskap og mestring i skolehverdagen.....	3
Gode og kvalifiserte lærere	4
Fylkeskommunen som skoleeier	4
Styrke yrkesfagene	5
Lære hele livet.....	5
Flere elever skal fullføre og bestå	5
Nye, fleksible samferdselsløsninger	7
Veier og infrastruktur	7
Trafikksikkerhet	7
Kollektivtrafikk.....	8
Et blått og grønt fylke	10
Oslofjorden.....	10
Grønn og bærekraftig verdiskaping.....	13
Kultur	15
Museer og kulturminner	16
Frivillighet, idrett og friluftsliv	18
Folkehelse.....	19
Tannhelse	19
Akershus fylkeskommune	21
Akershus fylkeskommune som arbeidsgiver	21
Fylkeskommunen som samfunnsutvikler	21

Utdanning

For å bygge fremtidens Norge trenger vi kunnskap. Høyre vil satse på kompetanseheving, lærere, skoleledere og voksne som allerede er i arbeid. Utdanning er enkeltmenneskets viktigste nøkkel til et liv med frie valg og uavhengighet. Derfor må vi ha en skole som stiller opp og stiller krav. For Høyre er gode skoler og utdanningstilbud avgjørende for å gi like muligheter til alle. En skole som stiller krav, sørger for at lærerne kan det de skal, og at elevene lærer det de trenger. Å stille krav er å bry seg om elevene. Akershus Høyre legger FNs bærekraftsmål nr. 4 «god utdanning» og nr. 10 «mindre forskjeller» til grunn for arbeidet med å gjøre Akershus-skolen til Norges beste videregående skole. Arbeidet mot mobbing og utenforskap er en av Akershus-skolens viktigste oppgaver for å hindre frafall.

Kunnskap og mestring i skolehverdagen

Høyre vil ha en kunnskapsskole som gir muligheter til alle, uavhengig av bakgrunn, kjønn, legning, funksjonsevne og hvem foreldrene er. Altfor mange elever blir hengende etter i skoleløpet, det er forskjeller på prestasjonene til gutter og jenter, og for mange elever går ut av videregående skole med manglende grunnleggende ferdigheter. Høyre har høye ambisjoner for hver enkelt elev. Derfor vil vi samarbeide bedre med kommunene og legge til rette for at den videregående opplæringen tetter elevenes kunnskapshull.

Elevene våre må få mer valgfrihet enn de har i dag. Det er både motiverende og ansvarliggjørende å kunne ta egne valg. Derfor ønsker Høyre å gjeninnføre fritt skolevalg og gi mulighet til å gjennomføre forsøksprosjekt med fritt nivåvalg slik at flere elever kan velge utfordringer tilpasset sitt nivå. Mestring gir motivasjon, og Høyre vil at alle elever skal få undervisning tilpasset sitt nivå av dyktige lærere.

Akershus Høyre vil

- innføre fritt skolevalg med garanti for skoleplass i egen region og for maksimal reisetid
- at det skal være mulig å søke skoleplass utenfor egen region
- gi de videregående skolene større spillerom til å utvikle seg til profilskoler
- videreutdanne og kurse rådgivertjenesten i videregående skole slik at den til enhver tid er oppdatert og kan veilede elever på veien videre
- søke om prøveprosjekt med semestermodell, hvor elevenes utdanningsløp ligner universiteter og høyskoler, med færre og mer intensive fag per semester
- at Akershus-skolen skal legge til rette for tilbud til elever med spesielle talenter, med mulighet til å forsere høyere utdanning
- gi elever i ungdomsskolen muligheter til å ta fag på videregående nivå
- styrke oppfølgingen av elever som står i fare for å falle ut av skolen, for å sikre dem tilrettelagt opplæring
- styrke elevenes rett til tilpasset undervisning og gi rett til nivåvalg, hvor de kan velge standard eller høyere nivå
- søke om forsøksprosjekt med valgfritt sidemål i den videregående skolen
- benytte støtteordninger og EU-programmer som Erasmus+, for at elevene skal kunne delta i internasjonale prosjekter
- at alle videregående skoler i Akershus skal være FN-skoler, hvor menneskerettigheter og kunnskap om ekstremisme blir en naturlig del av skolehverdagen

- sikre elevene gode medvirkningsmuligheter gjennom sterke elevråd på alle skoler og et velfungerende ungdommens fylkesting i Akershus
- vurdere muligheten for å innføre fritt skolevalg på tvers av fylkesgrenser, slik at elever i Akershus kan søke på videregående skoler i Oslo
- søke om å få teste ut en ordning der elever som ønsker det, kan gjennomføre videregående skole på 2 år

Gode og kvalifiserte lærere

Eleven er den viktigste personen i skolen, og læreren er elevens viktigste ressurs. Kunnskapsskolen forutsetter at lærerne og skolelederne sammen finner gode løsninger til beste for elevene og sørger for at alle elever blir sett og hørt. Akershus-skolen har mange dyktige ansatte, og Høyre vil styrke deres tilbud om etter- og videreutdanning. Elevene og de foresatte må være trygge på at Akershus-skolen har lærere med oppdatert kunnskap og pedagogisk kompetanse. Kunnskapsoverføring mellom skoler og mellom lærere må settes i system.

Akershus Høyre vil

- innføre en lokal lærerspesialistordning der de best kvalifiserte lærere får større pedagogisk ansvar og høyere lønn
- utvide lektor 2-ordningen slik at flere personer fra næringslivet kan undervise i skolen i kortere perioder
- at alle lærere skal ha fordypning i fagene de underviser i
- prøve ut ordninger for å sikre flere kvalifiserte lærere i skolen, for eksempel ved å la flere få fullføre lærerutdanning samtidig som de arbeider som lærere
- styrke veiledningsordningen for nyutdannede lærere slik at de blir tryggere i lærerrollen og forblir i yrket
- satse på etter- og videreutdanning av lærere og styrke lærernes digitale kompetanse

Fylkeskommunen som skoleeier

Det er skoleeierens ansvar at elevene får en god skole, uavhengig av hvor de bor. Fylkeskommunen som skoleeier må ha gode systemer for kvalitetssikring, kvalitetsutvikling og kvalitetskontroll. Tilsynet med skolene må legge vekt på elevenes læringsutbytte og skolens kvalitet. Skoleeieren må sørge for at alle bygg som brukes til undervisning, er universelt utformet.

Akershus Høyre vil

- ha åpenhet om skolerresultater
- la elevene få evaluere undervisningen slik at den enkelte lærer og skoleledelse får informasjon om hvordan elevene vurderer kvaliteten på undervisningen
- videreføre satsingen på god ledelse og skolelederutdanning
- åpne for at kommuner som er store nok, kan overta ansvaret for videregående opplæring
- styrke samarbeidet med videregående skoler som er eid av ideelle og private, for å gi flere valgmuligheter og øke kapasiteten
- legge til rette for etablering av egne videregående skoler som satser på realfag, språk, økonomi, kultur og yrkesfag, etter modell av toppidrettsgymnaser

- etablere nye skoleplasser i Akershus, slik at den voksende elevmassen møter gode læringsarenaer
- tilby PC til redusert pris til elever som ikke ønsker å benytte egen PC i undervisningen
- at dimensjoneringen av utdanningstilbudet først og fremst skal tilpasses arbeidslivets behov

Styrke yrkesfagene

Norge står i fare for å mangle 90 000 fagarbeidere i 2035. Derfor vil Høyre løfte yrkesfagene for å sikre elevene god og relevant fagutdanning og sikre landet vårt den fagkompetansen vi har behov for. Stadig flere elever velger yrkesfag – da plikter skolene å møte de nysgjerrige elevene med oppdatert utstyr og kompetanse. Høyre vil ha mer av næringslivets og arbeidslivets erfaringer inn i utdanningsløpene slik at skolene i Akershus utdanner de beste fagarbeiderne i Norge. Samarbeidet er også viktig for å kunne tilpasse antallet læreplasser i fylket.

Akershus Høyre vil

- etablere nye læreplasser og ta inn flere lærlinger i fylkeskommunens egen organisasjon og egne virksomheter
- oppdatere utstyrsparken på yrkesfaglige utdanningsprogrammer slik at opplæringen blir relevant for elevene og arbeidslivet, og samarbeide med næringslivet slik at elevene kan bruke bedriftenes utstyrspark
- styrke innsatsen for flere læreplasser på utdanningsprogrammer hvor det er større behov for faglært kompetanse
- arbeide for å utvide og markedsføre full opplæring i bedrift som et eget søkbart løp i den videregående skolen, som gir fag- og svennebrev
- gi yrkesfagelever mulighet til å ta fagbrev på engelsk
- være åpne for å søke om nye utdanningsløp med fagbrev dersom skolene eller næringslivet ser behov for det
- sikre elevene på yrkesfag retten til å gi tilbakemelding på opplæring i bedrift, som må organiseres slik at det føles trygt og tilbakemeldingene ikke fører til represalier
- legge til rette for mer bruk av blandingsmodell mellom studiespesialiserende og yrkesfag der det er ønske om og behov for det
- gi elever på studiespesialiserende linjer mulighet til å ta påbygg i vg4, slik at de kan få yrkeskompetanse og gå ut i lære

Lære hele livet

Fremtiden krever at stadig flere yrkesaktive setter seg på skolebenken igjen. Dessuten opplever flere av oss livssituasjoner der utdanning lettere lar seg kombinere med andre ting. Høyre vil gjøre det lettere for voksne å fullføre videregående opplæring.

Fagskolene er en viktig del av utdanningstilbudet. Høyre vil sørge for at det blir etablert en fagskole i fylket, slik at flere elever og yrkesaktive kan ta høyere yrkesfaglig utdanning. Mange fagarbeidere både ønsker og har behov for kompetanse utover fagbrev, og arbeidslivet etterspør i stor grad slik kompetanse. Fagskolene er også viktige for å nå målet om at flere skal kunne lære hele livet.

Akershus Høyre vil

- arbeide for at fagskolene har en sentral plass i den regionale kompetanseplanleggingen

- etablere egen fagskole med campus på Romerike basert på etterspørselen i arbeidsmarkedet
- at undervisningstilbudet som tilbys via kriminalomsorgen, er tilrettelagt slik at innsatte har mulighet for å få seg jobb etter endt soning
- sørge for at skoletilbudet på sykehusene blir tilrettelagt slik at elevene mister minst mulig av skolegangen mens de er innlagt
- gjøre det lettere for voksne elever å gjennomføre videregående opplæring på deltid

Flere elever skal fullføre og bestå

Stadig flere elever fullfører og består videregående opplæring. Det er bra for samfunnet, og det er bra for den enkelte. Likevel vet vi at konsekvensen av å ikke fullføre og bestå videregående skole blir enda større med tiden. Derfor er Høyres mål at minst 9 av 10 elever skal fullføre og bestå videregående opplæring i løpet av fem år.

Akershus Høyre vil

- innføre anonym retting av halvårsvurderingen
- gjennomføre et forsøksprosjekt med opptak av muntlig eksamen slik at elevene har mulighet til å klage på karakteren
- legge til rette for en inkluderende russtid og bidra til at den ikke kommer i konflikt med eksamen
- styrket samarbeidet mellom rådgivningstjenesten i skolen, Nav og karriereveiledningssentrene
- bruke Ombudet for barn og unge aktivt i arbeidet med å sikre at det ikke forekommer mobbing på de videregående skolene
- arbeide for at fraværgrensen praktiseres likt ved alle videregående skoler i Akershus. Ved høyt fravær skal fylkeskommunen sette i verk nødvendige tiltak for å motvirke ytterligere fravær
- bedre overgangen og samarbeidet mellom ungdomsskole og videregående skole, blant annet ved å legge til rette for at den enkelte elev og de foresatte involveres mer aktivt det siste året på grunnskolen
- sikre at elevene som trenger spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning, kan få det i klasserommet
- at det skal være psykiske helseteam i hver region for å hjelpe skolene med å forebygge psykisk uhelse. Teamene kan bestå av miljøarbeidere, fysiske trenere, psykiatriske sykepleiere og andre som har kompetanse innen psykisk helse
- at behandling av elevers psykiske og fysiske helse ikke skal foregå på skolen, men på egnede steder med sterke fagmiljøer
- satse på god tilstedeværelse av skolehelsetjenesten og arbeide for at skolehelsetjenesten får flere mannlige ansatte
- styrke det tverrfaglige helsesamarbeidet mellom fylkeskommunen og kommunene
- at alle skoler skal ha effektive virkemidler for å hjelpe elever som sliter med rus og avhengighet
- styrke den helhetlige seksualitetsundervisningen, herunder reproduktiv helse, kjønns mangfold, LHBT+, kropp og grensesetting
- ikke opprette russens hovedstyre i Akershus, etter samme modell i Viken

Nye, fleksible samferdselsløsninger

Folks muligheter for å komme seg frem i Akershus vil i stor grad være preget av problemstillinger knyttet til trengsel og de store pendlerstrømmene inn og ut av Oslo. Det er trangt om plassen på veiene, bussene, togene, trikkene og T-banene. Fylket vårt er preget av stor vekst og at stadig flere vil bo her, og det blir ikke bedre plass av seg selv. Derfor er det et gode at flere benytter seg av hjemmekontor, sykler eller går. Ikke bare er det miljøvennlig, det letter også trykket på både bil- og kollektivtrafikken. Akershus Høyre mener det må etableres kollektivtilbud som er fleksibelt når det gjelder både billettyper og sonesystem, slik at muligheten for å skreddersy reiser blir videreutviklet. Dette vil gi bedre muligheter for å reise på tvers av og mellom kommunene våre, noe det er stigende behov for. For å klare å få på plass et slikt tilbud mener Høyre det er viktig å komme i gang med pilotering allerede i den neste fireårsperioden.

Veier og infrastruktur

Befolkningsveksten i Akershus fører med seg større behov for gode og trygge veier. Samtidig vil det innebære både økte klimagassutslipp og lokal forurensing.

Akershus Høyre vil

- prioritere vedlikehold og drift av fylkesveiene
- bruke handlingsrommet til å fravike normalkrav i utbygging av noen fylkesveier og gang- og sykkelveier, der det er hensiktsmessig, for å bygge mer vei raskere
- at utbygging av gang- og sykkelveier fortsatt prioriteres i nærheten av skoler, samtidig som vi også bygger sammenhengende gang- og sykkelveier
- sikre at den planlagte utbyggingen av E18 på øst- og vestsiden av Oslofjorden blir gjennomført som forutsatt
- arbeide for snarlig ferdigstillelse av den gjenværende delen av E16 mellom Kongsvinger og E6
- arbeide for at Rv4 kommer inn som en del av porteføljen til Nye veier
- arbeide for at E134 Oslofjordkrysningen blir gjennomført helhetlig fra koblingen med E6 på østsiden av fjorden til koblingen med E18 på vestsiden av fjorden
- planlegge for ny Røykenvei
- arbeide for ny trafikk-løsning på Fv120 gjennom Skedsmokorset, som bidrar til bedre trafikkavvikling
- at bommene som blir oppført utelukkende for å sikre strekningsvise utbygginger, blir tatt ned igjen når utbyggingen er ferdig finansiert
- ta i bruk veivasking av fylkesveiene der det er hensiktsmessig, for å bidra til bedre luftkvalitet og mindre spredning av mikroplast fra bildekk
- se på muligheten for å opprette et «Akershus nye veier» etter modell av det statlige Nye veier
- legge til rette for attraktive sykkelruter som ledd i satsing på sykkelturnisme
- legge til rette for flere elbilladere ved alle fylkeskommunale arbeidsplasser

Trafikksikkerhet

Det må tas grep for å øke trafikksikkerheten, både langs de store hovedfartsårene, langs de mindre, lokale veiene og på fjorden. Akershus Høyre vil prioritere trygghet og trafikksikkerhet, spesielt langs skoleveier.

Akershus Høyre vil

- bedre trafiksikkerheten i fylket og legge til grunn en nullvisjon for hardt skadde og drepte i trafikken
- prioritere utbedring av trafikkfarlige strekninger
- støtte opp om godkjenningsordningen «Trafikksikker kommune» og arbeide for å bli godkjent som «Trafikksikker fylkeskommune»
- prioritere trygge skoleveier og barnas sikkerhet i all samferdselsplanlegging
- opprette trygghetssoner/hjertesoner rundt skoler og barnehager

Kollektivtrafikk

Høyre mener at Akershus skal ha et kollektivsystem som er tilpasset den enkelte innbyggers behov. Vi ønsker å reise mellom hjem, jobb, skole og fritidsaktiviteter på en rask og miljøvennlig måte.

Med ny teknologi kan vi i nær fremtid planlegge samferdsel på en helt ny måte – med selvkjørende kjøretøy, trafikkplanlegging og rutetilbud eller plattformer for integrert kollektivtrafikk og delingsøkonomi. For Høyre er det viktig at dette skjer i godt samspill med private aktører og kommunene, og at det offentlige aktivt er med på å drive utviklingen fremover.

Akershus Høyre vil bidra til utviklingen av nye båtløsninger med sikte på å etablere et rutenett på fjorden med flere anløp og hyppigere avganger. En satsing på miljø- og klimavennlig samferdsel på Oslofjorden vil hjelpe på dagens utfordrende trafiksituasjon og på utfordringene knyttet til ny veibygging.

Gardermoen er Norges viktigste kollektivknutepunkt i både nasjonal og regional forstand. Akershus Høyre mener flyplassen i større grad burde være et lokalt knutepunkt med flere bussruter som binder Øvre Romerike sammen på tvers.

Akershus Høyre vil

- erstatte dagens sonesystem med et mer fleksibelt billettsystem hvor man betaler for hvor mange kilometer man reiser
- jobbe for mer fleksible billettløsninger slik at det alltid lønner seg å reise kollektivt
- at elever på videregående som har rett på månedskort for kollektivreiser, skal ha mulighet til å oppgradere til vanlig månedskort til redusert pris
- forbedre bussfremkommeligheten i hele fylket, for eksempel ved flere egne traseer og høyere prioritering i lyskryss
- jobbe for flere tverrforbindelser i kollektivtilbudet
- sikre gjennomføring av Fornebubanen
- starte arbeidet med T-bane til Lørenskog, med mulighet for videre utbygging til Kjeller
- være en pådriver for ny Majorstuen stasjon for å øke antallet avganger på T-banelinjer i Akershus
- jobbe for å øke antallet avganger på Kolsåsbanen i rushtrafikken
- jobbe for å opprettholde trikketilbudet til Bærum
- legge til rette for flere «idrettsruter» der barn og unge blir kjørt til og fra trening og fritidsaktiviteter
- innføre konseptet Rosa busser i Akershus. Dette er aldersvennlig transport som er tilrettelagt slik at flere eldre skal få et kollektivtilbud som ivaretar deres behov

- ivareta et godt kollektivtilbud til populære utfartsområder
- legge til rette for autonome busser
- gjøre det enklere å kjøpe billetter hos Ruter, også uten smarttelefon
- legge til rette for flere innfartsparkeringer
- arbeide for at Ruter bygger ut rutenettet med utslippsfrie ferger på Oslofjorden
- at Lunner og Jevnaker skal være en integrert del av Ruters kollektivsystem
- jobbe for at all kollektivtransport skal være universelt utformet fra start til slutt
- at beregningen av om en elev har rett på busskort, skal være basert på faktisk reisevei og ikke luftlinje
- være en pådriver for bedre kollektivforbindelser mellom Nesodden og Ski stasjon som kollektivknutepunkt

Et blått og grønt fylke

Akershus fylkeskommune skal bidra til å bekjempe klimaendringene og til å bevare og bruke naturen og fjorden på en bærekraftig måte. Høyre vil gjøre det vi kan for å stanse tap av biologisk mangfold, i tråd med FNs bærekraftsmål.

Utslipp av klimagasser er et globalt problem, som bekjempes med globale og nasjonale mål. Ambisjonsnivået for fylkeskommunen er å handle i tråd med nasjonale mål om et klimanøytralt Norge i 2030.

Akershus fylkeskommune skal være tydelig og streng, både på krav som blir satt til fylkeskommunens egen drift, og på krav til akershussamfunnet ellers. Klima- og miljøendringer, særlig lokale, kan likevel kreve større inngrep enn bare kravene som er satt.

Høyre vil at fylkeskommunens drift og investeringer skal være gunstige for fremtiden. Byggeplasser skal være grønne, og innkjøp skal være bærekraftige. Fylkeskommunen har også et ansvar for å koordinere og være pådriver for kommunenes og statens klima- og miljøarbeid.

Dersom vi skal nå klimamålene, må alle bidra, og vi må vite at det vi gjør, faktisk bidrar til forbedring. Tiltakene som har størst effekt, skal iverksettes først. Høyre vil at Akershus fylkeskommune skal være ledende innen bærekraftsrapportering og ta i bruk anerkjente rapporteringsstandarder for offentlige virksomheter der det er tilgjengelig.

Akershus Høyre vil

- at Akershus skal være ledende innen bærekraftsrapportering
- forplikte Akershus fylkeskommune til å følge ambisjonsnivået i nasjonale føringer for å redusere klimagassutslippene
- prioritere ressurser for å redusere avrenning av næringsstoffer til Oslofjorden, for å kunne øke opptaket av klimagasser og for å bevare det biologiske mangfoldet
- støtte utbygging av fyller- og ladeinfrastruktur for utslippsfri tungtransport og maritim transport
- sørge for at fylkeskommunens kjøretøy og all kollektivtransport blir utslippsfri
- styrke markedet for gjenbruk av byggematerialer ved å stille krav i fylkeskommunale byggeprosjekter
- samarbeide med kommunene og næringslivet for å sikre funksjonelle digitale markedsplasser for ombruk av byggematerialer
- redusere matsvinnet i fylkeskommunale virksomheter
- etablere solcelle- og/eller solfangeranlegg på alle fylkeskommunale bygg der det er økonomisk og klimamessig hensiktsmessig
- satse på energieffektivisering i vedlikehold av fylkeskommunens bygg

Oslofjorden

Det bor nesten to millioner mennesker rundt Oslofjorden. For svært mange innbyggere i Akershus er Oslofjorden en av de største ressursene for næring, fritid og rekreasjon. Regjeringen Solbergs «Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden» slår fast at målet er en ren og rik fjord som er tilgjengelig for alle.

Miljøet i fjorden er truet. Torskebestanden er på et historisk lavt nivå, hummer blir borte, ærfugler dør, taeskok og ålegressenger blir mindre. I deler av fjorden gjør miljøgifter at vi ikke bør spise fisk og skalldyr, og forsøpling og mikroplast er et alvorlig miljøproblem i fjorden. Klimaendringene forsterker den negative utviklingen med hyppigere styrtregn, som øker avrenningen til fjorden. Fjorden klarer ikke lenger å håndtere de økende utslippene av nitrogen, fosfor, slam og mudder fra blant annet jordbruk og avløp.

Høyre mener at et forpliktende samarbeid mellom alle forvaltningsnivåer, næringslivet og Oslofjordrådet kan skape gode, varige løsninger. Oslofjorden er en av Norges mest artsrike, den er Europas mest besøkte fjord, og den har Europas største småbåttetthet med 385 000 fritidsbåter. Dette gjør Oslofjorden til et nasjonalt anliggende, hvor alle som forurensar, inkludert staten, må være med og betale om vi skal kunne friskmelde fjorden.

Fylkeskommunen bør ha et stort kompetansemiljø innen marin naturforvaltning og forurensning og kan være en verdikende samarbeidspartner med NIVA, Oslofjorden Friluftsråd, Oslofjordrådet, Miljødirektoratet og de andre fylkeskommunene som sogner til fjorden. Oslofjorden er i krise, tiltak er nødvendig, og det haster.

Akershus Høyre vil

- at «Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv» følges opp av myndighetene på både statlig, fylkeskommunalt og kommunalt nivå
- ta initiativ til å involvere kommunene i vannområdet til et bredt, interkommunalt samarbeid om et investeringsprogram for opprustning og nitrogenrensing i avløpssektoren, i likhet med for eksempel samarbeidet VEAS i Indre Oslofjord
- jobbe for beslutninger som snarest begrenser, renser og, der det er nødvendig, stanser, utslipp fra avløpsrenseanlegg, næringsliv og jordbruk
- at det bevilges betydelige midler over statsbudsjettet til å ruste opp kommunenes avløpsrenseanlegg
- være pådriver for at kommunene systematisk oppgraderer avløpsnett og renseanlegg
- fortsette arbeidet med å foreslå tiltak og bevilgninger som vil ha effekt, både umiddelbart og for fremtiden
- være pådriver overfor kommunene for at kommunene skal registrere og ta vare på kantsoner, elver, bekker og våtmarksområder og følge opp avrenning fra landbruk og andre naturinngrep
- følge nasjonale forventninger om helhetlig planlegging av land- og sjøareal, blant annet for å sikre friluftsliv langs sjøen, i samarbeid med kommunene
- styrke insentivene i kommunene for storskala fjordrydding og ha gode og avgiftsfrie innleveringsordninger for avfallet
- at all offentlig kollektivtransport på fjorden skal være utslippsfri innen 2028
- bidra til streng praktisering av plan- og bygningslovens forbud mot bygging i strandsonen
- sikre strandarealer for allmennheten
- arbeide for et sammenhengende og forbedret kyststinnett
- være pådriver for at kommunene etablerer tilstrekkelig kapasitet til å motta septik fra fritidsbåter
- arbeide for flere fredningsområder for hummer
- arbeide for at Kystverket ikke gjennomfører ny kystfarled for nyttetraffikk i Vestfjorden vest for Håøya

- ta initiativ til at det etableres et obligatorisk, nasjonalt register for alle fritidsfartøy, inklusive vannscootere. Registreringen skal fortrinnsvis være gratis for eksisterende fartøy
- ta initiativ til at det innføres vrakpant for fritidsfartøy

Grønn og bærekraftig verdiskaping

Akershus Høyre vil at fylkeskommunen skal være en forutsigbar og attraktiv samarbeidspartner for bedriftene som allerede er her, og for alle de nye som skal etableres.

Samfunnsutviklingen og fordelingen av goder er avhengig av at det private næringslivet lykkes i sin forretningsdrift. Derfor må fylkeskommunens rolle være å legge til rette for de gode private initiativene, være effektiv i saksbehandlingen og bidra med relevant kompetanse. Overskudd i bedriftene gir utvikling og arbeidsplasser, mer kompetanse og flere som kan bidra til å løse samfunnets mange små og store utfordringer.

Velferdssamfunnet er under press, blant annet fordi befolkningen blir stadig eldre og det blir færre yrkesaktive per pensjonist. Det økonomiske handlingsrommet blir mindre, og klima- og miljøkrisen og tap av naturmangfold kan føre til omprioriteringer som på kort sikt kan oppleves som negative, selv om de på lengre sikt er riktige.

Høyre har tro på sirkulær økonomi, gründerskap, klynger, kompetanse, næringshager og nettverk. Koblingen mellom næringsutvikling, sterke lokalsamfunn og vilje og evne til å løse krisen innen klima, miljø og natur skal forsterkes. Vi ønsker derfor å opprette et eget fond som skal bidra til denne koblingen. Høyskolene, universitetene, næringslivet, kommunene og fylkeskommunen må samarbeide tettere. Høyre mener det er fylkeskommunens medansvar å sørge for å utløse potensialet i økt verdiskaping mellom disse aktørene.

Forsknings- og utdanningsmiljøet på Campus Ås, representert ved NMBU og instituttene Nofima og NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi), utgjør et nasjonalt kunnskapskraftsenter for innovasjon og verdiskaping. Miljøet på Ås er involvert i utviklingen av norsk landbruk og akvakulturnæring og bidrar på en rekke områder med utvikling av grønt næringsliv og en innovativ og effektiv offentlig sektor. I tillegg kommer forskningsmiljøet på Oslomets campus på Kjeller. Høyre ønsker å utnytte dette potensialet ytterligere.

Fylkeskommunens internasjonale satsing må skje i samarbeid med kunnskapsmiljøer, næringslivet og relevante organisasjoner. En målrettet satsing på mulighetene som ligger i å knytte seg til kompetansemiljøene særlig i EU, må prioriteres.

Akershus Høyre vil

- opprette et fond som skal være et virkemiddel for å løse utfordringer innenfor klima, miljø og natur generelt og Oslofjorden spesielt, og som dessuten skal bidra til grønn nærings- og landbruksutvikling
- etablere en effektiv tjeneste som skal hjelpe bedrifter med å søke forsknings- og utviklingsmidler
- legge til rette for å samarbeide med sosiale entreprenører
- styrke samarbeidet mellom forskningsmiljøer og næringslivet, inkludert landbruket, ved å være fasilitator på aktørenes premisser
- sikre bredbåndsdekning i hele fylket
- ha nulltoleranse for arbeidslivskriminalitet og støtte opp om tiltak som sikrer et seriøst og organisert arbeidsliv
- at næringslivet skal få målrettet og tilpasset hjelp fra fylkeskommunen, for eksempel skal fylkeskommunen jobbe aktivt sammen med reiselivs- og opplevelsesnæringen

- ha et sterkt jordvern for arealer med fulldyrket mark, så lenge det ikke kommer i veien for vesentlig samfunnsutvikling
- løfte frem lokale produsenter som kan øke mangfoldet og tilgangen på ulike spesialiteter og lokale matvarer
- stimulere til økt produksjon og bruk av biomasse slik at skogressursene og ressursene i sjø og vann bidrar til å nå klimamålene
- legge til rette for innovasjon, teknologioverføring og etablering av oppstartsselskaper med utgangspunkt i forskningsaktivitetene på Ås og Kjeller

Kultur

En fri og aktiv kunst- og kultursektor er en viktig forutsetning for ytringsfrihet og ofte et nødvendig korrektiv i samfunnsdebatten. Gjennom å ta del i kulturopplevelser, og i noen sammenhenger også kulturarrangementer, utvikler vi oss som mennesker, og vi skaper lokal identitet og en formening om hvem vi er i vårt lokalmiljø. I Akershus, som er preget av stor tilflytting, og hvor det er stort behov for lokal integrering, blir det svært viktig å legge til rette for at kulturlivet får gode kår til å utvikle seg.

Høyre vil være en aktiv støttespiller for kultursatsinger i hele fylket og bidra til at både profesjonelle og frivillige aktører får gode rammevilkår for å videreutvikle det frie kulturlivet. For å arbeide planmessig med å styrke kulturfeltet vil Akershus Høyre legge stor vekt på talentutvikling, publikumsutvikling og utvikling av kulturnæringer.

Høyre mener det er viktig å satse videre på UngMusikk, som er et tilbud i samarbeid med Norges musikkhøgskole og kommunen. Dette tilbudet er ikke bare for bredden, men også et spisset tilbud med talentsatsing. Akershus fylkeskommune har vært et foregangsfylke når det gjelder talentsatsing innenfor dans. Høyre ønsker å fortsette denne satsingen og vil derfor styrke og prioritere undervisningsopplegget til DanseFOT og samarbeidet med det profesjonelle dansekompaniet Nagelhus Schia Productions (NSP). I dag er det deler av fylket som ikke deltar i disse talentsatsingene eller har mulighet til å se forestillingene, derfor mener Høyre at det i perioden som kommer, er viktig å utvide satsingenes geografiske nedslagsfelt og å vise forestillingene flere steder.

Akershus Høyre vil:

- opprette Talent Akershus, en stipendordning for unge og lovende talenter innen musikk, dans, litteratur, visuell kunst og scenekunst
- videreutvikle og styrke UngMusikk, som er en talentsatsing for barn og ungdom innen musikk
- videreutvikle og styrke DanseFOT, som er et talentsatsingsprogram for unge dansere i alderen 12 til 18 år
- styrke og legge til rette for videreutvikling av Nagelhus Schia Productions (NSP) for å styrke talentsatsingen innen dans og vise flere av forestillingene til et større publikum i et større geografisk område
- videreutvikle talentsatsingen Ung Tekst i regi av Unge Viken Teater og se på muligheten for å utvikle et teatertilbud for barnehagebarn
- videreutvikle talentsatsingen innen visuell kunst
- sikre at Nitja senter for samtidskunst kan fortsette å gi et godt tilbud til befolkningen i Akershus, og ta initiativ til at fylkeskommunen starter dialog med Kistefos, Henie Onstad Kunstsenter og Nitja om hvordan disse kulturdestinasjonene kan samarbeide med andre kunstuttrykk
- legge til rette for at fylkesbiblioteket kan videreutvikles som kompetanseressurs for folkebibliotekene
- videreutvikle fylkesbibliotekets arbeid for innbyggernes digitale deltakelse
- forsterke fylkesbibliotekets arbeid for å gjøre bibliotekene til moderne og inkluderende møteplasser som kan romme mange aktiviteter
- støtte frivillige og humanitære organisasjoners arbeid
- gå gjennom ulike tilskuddsordninger for å kunne gjøre bedre prioriteringer om hvordan vi best bruker pengene til glede for frivilligheten

- åpne for at private kulturinstitusjoner kan få driftsstøtte, enten som direkte fylkeskommunal støtte eller som kommunenes egenandel for å få prosjektstøtte
- bidra til kulturformidling på nye arenaer for å nå ut til flere, uavhengig av kulturell bakgrunn og funksjonsevne
- styrke det frivillige kulturlivet, som kor, korps og amatørteater
- opprette en årlig festival for kulturen og frivilligheten i fylket
- støtte opp under initiativ som bidrar til at personer med funksjonsnedsettelse kan ta del i kulturlivet

Museer og kulturminner

Akershus har en rik forhistorie med viktige kulturminner som viser hele landets utvikling, alt fra helleristninger til anlegg fra nyere industrihistorie og annen verdenskrig. Det er viktig å ta vare på dette for ettertiden slik at kommende generasjoner kjenner historien om hvem vi er, og har den med seg videre. Det er en stor tilleggsverdi at kulturturisme kan bidra med lokal verdiskaping og sysselsetning.

Museene i Akershus (MiA) står i en særstilling når det gjelder ivaretagelse av vår felles kulturarv og historie i fylket. Forvaltningen av kulturminner består av tiltak for å bevare det som har vært, og er viktig for å bygge kulturforståelse, identitet og tilhørighet, trivsel og verdiskaping. I Akershus er det også viktig at denne sektoren inkluderer vår tids utvikling til et mer flerkulturelt samfunn. Høyre vil samarbeide med og tilrettelegge for at det frivillige arbeidet i museumssektoren fortsetter, enten det er venneforeninger eller ildsjeler.

Fylkeskommunen spiller en sentral rolle som bidragsyter i museumspolitikken og har en egen avdeling for kulturminner. Det er viktig at fylkeskommunen oppfattes som en positiv og god samarbeidspartner for privatpersoner og aktører som får sine områder og bygninger vernet eller båndlagt.

Akershus Høyre vil

- støtte, styrke og formidle fylkets kulturarv, som omfatter bygningsvern, arkeologi og konservering
- bevare viktige kulturminner og gi støtte til museer som har stor regional og nasjonal verdi
- styrke samarbeidet med våre nasjonale museer og vertskommunene, slik at vi bedre kan utvikle og nyttiggjøre oss deres kunnskap og kompetanse
- arbeide for kunnskaps- og nettverksbygging mellom eiere og brukere av vernede og fredede kulturminner
- at verneforvaltningen skal praktisere prinsippet «vern gjennom bruk»
- styrke museene som kunnskapsformidlere med tilgjengelighet for alle, ved hjelp av økt digital tilstedeværelse
- styrke dialog og samarbeid med private eiere for å sikre vår kulturarv
- at de som fatter et vernevedtak, også får større økonomisk ansvar for å ta vare på kulturminner, inkludert ved pålegg om arkeologiske utgravinger
- motivere enkeltmennesker og eiere av kulturminner til å ta vare på kulturminnene, ved å tilby kompetanse, råd og veiledning

- bevare og styrke kompetansen innen små og utdøende håndverksfag
- at museene må være åpne og lett tilgjengelige for befolkningen og turister
- at det skal være lett å sette i gang kreative prosjekter som kan øke antallet besøkende i museene
- legge til rette for og stimulere til at museenes venneforeninger fortsetter sitt virke
- synliggjøre kulturminner og kulturhistoriske verdier som en ressurs i samfunnsutviklingen og som en del av den samlede miljøforvaltningen, særlig innenfor by- og tettstedsutvikling

Frivillighet, idrett og friluftsliv

Høyre anerkjenner den store innsatsen frivilligheten hver eneste dag bidrar med. Frivilligheten skaper lokal identitet, lokalt engasjement og lokalt felleskap. Gjennom dugnaden som mange tusen frivillige driver, oppnår vi sosial tillit og hverdagsintegrering. Det er viktig at vi legger til rette for at frivilligheten har gode arbeidsvilkår, og for at den kan fortsette å være fri og villig. Økonomisk situasjon og sosial bakgrunn skal ikke være til hinder for deltakelse og frivillig innsats.

Idretten er Norges største folkebevegelse og bidrar til god folkehelse, deltakelse og inkludering.

Både idrett og friluftsliv bidrar til bedre livskvalitet og bedre helse. Friluftsområder må sikres gjennom riktig arealplanlegging. Fylkeskommunen spiller en rolle som støttespiller for frivillige organisasjoner og for sikring, drift og tilrettelegging av friluftsområder. Friluftsrådene og friluftsansjoner er viktige aktører på området, og Høyre vil samarbeide tett med friluftsrådene i dette arbeidet. Akershus har ansvar for å styrke og støtte idretten på fylkesnivå og for å sikre gode vilkår for idrettstalenter og idrettsarrangementer.

Akershus Høyre vil

- stimulere til større aktivitet i de frivillige organisasjonene gjennom gode støtteordninger
- at vern av naturområder ikke skal være til hinder for å bruke dem som friluftsområder
- at de videregående skolene skal være tilgjengelige for frivillige organisasjoner utenom skoletiden
- arbeide for at det skal dimensjoneres for eventuelt sambruk med kommunene når nye skoler bygges eller når skoler bygges ut
- bidra til å utvikle flerbrukshaller ved videregående skoler der det er mulig
- at spillemidlene til anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv blir fordelt på en rettferdig og forutsigbar måte, og at tilskuddene økes
- at idrettskretsene skal være høringsinstans ved fordeling av spillemidler til idrettsanlegg i fylket
- samarbeide med idretten i inkluderings- og integreringsarbeidet
- stimulere til samarbeid mellom idrett og det offentlige der det kan bidra til mer fysisk aktivitet og til folkehelsegevinster
- sikre gode tur- og rekreasjonsmuligheter gjennom å videreutvikle sti- og løypenett, i nært samarbeid med frivilligheten
- legge til rette for stier og rekreasjonsløyper for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- sikre og styrke allemannsretten og legge til rette for at allemannsrettens innhold blir kjent
- aktivt inkludere idrett, kultur og frivillighet i planer for inkludering, folkehelse, forebyggende arbeid og motvirkning av utenforskap, og på alle andre områder der dette kan være en ressurs

Folkehelse

Folkehelsearbeidet i fylket skal være gjennomgripende for alle sektorer, og FNs bærekraftsmål nr. 3 «God helse og livskvalitet» skal være førende for fylkets arbeid. God helse er grunnleggende for innbyggernes mulighet til å nå sitt fulle potensial og for å bidra til utvikling i samfunnet.

Akershus Høyre vil videreføre satsingen på helsetjenester i den videregående skolen og føre en politikk som bidrar til en enklere hverdag for eldre og for dem som har en eller flere funksjonsnedsettelse. De står stadig overfor nye og større utfordringer, særlig med hensyn til ny teknologi, større behov for omstillingsevne og økte avstander mellom hjem og tjenestetilbud. Andelen eldre øker, og dette stiller krav til tilretteleggingen av tjenester og til utformingen av det offentlige rom. For Akershus Høyre er det et viktig mål at alle, uansett alder og helse, kan benytte seg av tilbudene i samfunnet.

Akershus Høyre vil føre en politikk som bidrar til gode bomiljøer. Grøntarealer og andre friluftsområder er en viktig del av gode lokalsamfunn og god folkehelse.

Akershus Høyre vil

- følge opp folkehelsearbeidet i hele fylket og understøtte kommunenes folkehelsearbeid
- at Akershus blir et foregangsfylke der det i samarbeid med frivilligheten er høyere kompetanse og mer ressurser som fremmer fysisk aktivitet
- gjennomføre tiltak for å bidra til gode levekår og sosial inkludering uansett etnisitet, alder, funksjonsevne, kjønn og seksuell legning
- fremme folkehelsen innenfor de oppgavene den selv er tillagt, slik som regional utvikling og planlegging, forvaltning og tjenesteyting
- skape et samfunn som i større grad fremmer psykisk helse, gjennom å legge mer vekt på forhold i omgivelsene som fremmer mestring, tilhørighet og opplevelse av mening
- videreutvikle skolehelsetilbudet ved de videregående skolene og styrke samarbeidet med skolehelsetjenesten i kommunene for å redusere frafallet i videregående skole og fremme barn og unges fysiske og psykiske helse
- utvikle en egen ungdomshelsestrategi med vekt på seksuell og psykisk helse
- arbeide aktivt mot rus-, tobakks- og spillproblematikk i de videregående skolene
- videreføre arbeidet med universell utforming slik at alle fylkeskommunale bygg er tilgjengelige for alle
- at det skal foreligge gode og oppdaterte datagrunnlag over viktige faktorer som påvirker folkehelsearbeidet i fylket, herunder trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale helseforskjeller
- støtte opp under planlegging og arbeid med utfartsparkering for friluftsliv
- gjøre skolehelsetjenesten mer tilgjengelig på digitale flater gjennom videreutvikling av dagens tjeneste

Tannhelse

Tannhelsetjenesten er en viktig del av det fylkeskommunale tjenestetilbudet. Den har ansvar for koordinering av all offentlig og privat tannhelsetjeneste i fylket. Virksomheten skal sørge for at tannhelsetjenester er tilgjengelige for alle som bor eller oppholder seg i fylket. Det er svært viktig at tannhelsetjenesten holder god kvalitet og organiserer forebyggende tiltak for hele befolkningen.

Akershus Høyre vil

- at Akershus har en veldreven tannhelsetjeneste og et godt utbygd tannhelsetilbud
- satse videre på forebyggende tannpleie for å motivere særlig barn og unge til sunt kosthold og regelmessig tannstell, og bidra til at helsepersonell får god opplæring i tannhelse og munnhygiene hos eldre
- sikre god tannpleie til voksne som har krav på gratis tannbehandling
- sikre gode tannhelsetilbud til tortur- og voldsutsatte, til pasienter med sterk angst for tannbehandling og til innsatte i fengsler
- sikre tilbudet med tannbehandling under narkose for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- utrede stykkprisfinansiering av tannhelsetjenester

Akershus fylkeskommune

Akershus fylkeskommune er til for innbyggerne. Interessene til den enkelte innbygger, frivillige organisasjoner, næringslivet og kommunene skal stå i sentrum når fylkeskommunen treffer sine beslutninger og yter sine tjenester.

Akershus fylkeskommune som arbeidsgiver

Det er viktigere enn noen gang at nye Akershus fylkeskommune fremstår som en attraktiv, trygg og spennende arbeidsgiver for å tiltrekke seg og beholde den nødvendige kompetansen. Ansatte i fylkeskommunen skal møte en moderne og inkluderende arbeidsgiver og få arbeidsoppgaver som gir muligheter til personlig utvikling. Det skal legges til rette for mennesker med nedsatt funksjonsevne på fylkeskommunens arbeidsplasser, og eldre arbeidstakere skal få mulighet til å arbeide så lenge som mulig, slik at arbeidsplassen kan beholde viktig kunnskap og erfaring.

Innkjøpsreglementet til Akershus fylkeskommune bør brukes både som et verktøy i næringsutvikling og for å gjennomføre det grønne skiftet. Reglementet bør utformes på en slik måte at det åpner for at små og mellomstore bedrifter og nystartede bedrifter også kan delta i anbud. Dette kan også gi nystartede bedrifter bedre muligheter i en krevende oppstartsfase.

Akershus Høyre vil

- føre en ansvarlig økonomisk politikk
- føre en aktiv rekrutteringspolitikk og skape attraktive arbeidsplasser
- ha en offensiv tilnærming til arbeidet med helse, miljø og sikkerhet for de ansatte
- at Akershus fylkeskommune skal ha hele stillinger som hovedregel, og skal derfor jobbe for å redusere ufrivillig deltid
- arbeide aktivt for å redusere sykefraværet
- oppfylle avtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)
- ivareta medarbeidere med redusert arbeidsevne ved å tilpasse arbeidsoppgaver og stillingsstørrelser
- gi arbeidstakere mulighet til å stå i sine stillinger utover pensjonsalder
- videreføre parlamentarisk styringsmodell i Akershus fylkeskommune
- utarbeide en digitaliseringsstrategi for fylkeskommunen
- forenkle kontakten og dialogen mellom fylkeskommunen og innbyggerne gjennom digitale løsninger
- jobbe for digital tilgang til alle fylkeskommunens tjenestetilbud
- legge til rette for lavterskeltilbud for mennesker med liten digital kompetanse for å forhindre digitalt utenforskap
- utforme innkjøpsreglementet slik at også små og mellomstore bedrifter kan delta i anbudsprosesser

Fylkeskommunen som samfunnsutvikler

Akershus Høyre vil at fylkeskommunen skal være aktiv og innovativ i sin rolle som samfunnsutvikler. Akershus fylkeskommune skal fokusere på innovasjon og utvikling gjennom tett samarbeid med kommuner, næringsliv, frivilligheten og andre som er opptatt av utviklingen av Akershus. Til grunn for dette arbeidet ligger alle FNs 17 bærekraftsmål. Det er viktig å skape mangfold i kommunene, både

yrkesmessig, sosialt og kulturelt, som motvekt mot at de blir ensidige bokommuner. Ungdom under utdanning bør få nærkontakt med «det levende liv».

Det helhetlige plan- og styringssystemet må bidra til at fylkeskommunen ivaretar samfunnsoppdraget og utøver de tre rollene som samfunnsutvikler, tjenesteleverandør og myndighetsutøver på en god måte til beste for innbyggerne i Akershus.

Veksten i Akershus og i Oslo vil gi konsekvenser for arealbruken og for belastningen på vei, bane og buss. Det er derfor viktig at plansamarbeidet mellom fylket, kommunene i fylket, Oslo kommune og staten lykkes, slik at vi sammen klarer å styre utviklingen slik at Akershus blir et godt sted bo. Vi må sammen sørge for at utbyggingsmønstrene blir konsentrert nok til at det er mulig å bevare viktige friområder, og at det er mulig å drifte gode kollektivtilbud til innbyggerne. Samtidig må fremtidig utbygging både kunne ivareta jordvernet og gi gode vekstmuligheter for næringslivet.

Akershus Høyre vil

- være pådriver slik at tre nye planer kan vedtas så raskt som overhodet mulig etter oppstarten av Akershus. Dette gjelder:
 - regional plan for kompetanse og verdiskaping
 - regional plan for areal og mobilitet
 - regional plan for økt livskvalitet, deltakelse og likeverd
- være arealsmart i lokalisering og arealutnyttelse. Boligutvikling, samferdsel og næringsutvikling må sees i sammenheng
- være pådriver for rask behandling av plan- og reguleringsaker
- styrke plansamarbeidet mellom kommunene, fylket og staten
- begrense fylkets innsigelser overfor kommunene, for å styrke kommunenes selvråderett
- sikre at kommunenes prioriterte tettsteder som skal defineres i regional plan for areal og mobilitet, blir fastsatt i et godt samspill mellom den enkelte kommune og fylket
- arbeide for at kommunene legger brorparten av sin utbygging til prioriterte tettsteder, og at fylkeskommunen forplikter seg til å følge opp en slik utbygging med å etablere gode kollektivforbindelser for disse tettstedene
- akseptere at i prioriterte tettsteder må vekst gå foran vern, mens vern må stå sterkere utenfor prioriterte vekstområder
- styrke den politiske involveringen mellom kommune og fylke, for eksempel gjennom planforum